

Budapest közlekedésfejlesztési stratégiája: a Balázs Mór-terv

40. Ütügyi Napok (Szeged)

Horn Gergely

Innovációs projektvezető

Budapesti Közlekedési Központ

2015. szeptember 15.

BUDAPESTI
KÖZLEKEDÉSI
KÖZPONT

Tartalom

1 Kihívások, elvárások

2 Mobilitás tervezés

3 A Balázs Mór-terv

4 A társadalmi egyeztetés folyamata és eredményei

Kihívások, elvárások, illeszkedési területek

EU: Fehér könyv

A város átfogó fejlesztési célrendszere

Válaszolnunk kell a közlekedési problémákra

A BKK mint mobilitás menedzser

CÉL: az egyes közlekedési módok arányának dinamikus összehangolása hosszú távú stratégiai értékek mentén.

Az utazási igényeket a

- fenntartható környezeti elvek,
- a valós társadalmi igények és
- a reális gazdasági összköltség mentén kell felelősen befolyásolni.

Source:europa.eu

A legfontosabb uniós közlekedéspolitikai célkitűzések összefoglalása:

- a környezetre mért terhek csökkentése
- az üvegházhatású gáz kibocsátások és a helyi szennyezések csökkentése
- az energiabiztonság megteremtése, a szénhidrogén alapú üzemanyagoktól valófüggség csökkentése
- Európa régióinak versenyképesebbé tétele
- az európai polgárok életminőségének javítása
- a közlekedésbiztonság kiemelt kezelése

EUROPEAN COMMISSION

Brussels, 28.3.2011
COM(2011) 144 final

WHITE PAPER

Roadmap to a Single European Transport Area - Towards a competitive and resource efficient transport system

SEC(2011) 359 final
SEC(2011) 358 final
SEC(2011) 391 final

EN

EN

Mobilitás tervezés

Európai módszertan

Fenntartható városi mobilitás-tervezés BUDAPESTEN

Balázs Mór-terv

Tradicionalis közlekedéstervezési gyakorlat		Fenntartható városi mobilitás tervezés gyakorlata
a forgalomra összpontosít		emberközpontú
elsődleges célja a forgalmi igények,(kapacitás és sebesség kielégítése)		elsődleges cél a település élhetősége
a közlekedési ágazatokat saját szempontjai szerint fejleszti		minden közlekedési mód fejlesztése a fenntartható közlekedési módok támogatása mellett történik
hangsúlyos eleme az infrastruktúra		az infrastruktúra, a szolgáltatások, az igénybefolyásolás, kommunikációs technikák kombinációja
ágazati tervdokumentációk elkülönítve készülnek		az ágazati tervek koordinációja, azok irányelvekkel, szabályozásokkal való összhangjának megteremtése a cél
rövid- és középtávú beruházási terv		hosszú távú jövőképen alapuló rövid-, és középtávú visszacsatolásra épülő tervezési folyamat
közigazgatási határokon belül marad		funkcionális területfejlesztési megközelítésen alapul, térségi együttműködésre épít
közlekedésmérnöki szemlélettel készül		átfogó társadalmi, interdiszciplináris megközelítés
közlekedési szakemberek tervezik		a tervezési folyamat az érintettek bevonásával átlátható módon zajlik, társadalmi részvételen alapul
ágazati hatáselemzés		tanulási folyamatokat magában foglaló, átfogó stratégiai hatáselemzés, monitoring folyamatok beépítése

A budapesti mobilitás-tervezés folyamata

A mobilitás-tervezés ciklusa

Stratégia szint

Hatáselemzés és értékelés

- hatáselemzési és értékelési rendszer kidolgozása
- a program és a stratégia felülvizsgálata, értékelése [2015-2019]

értékelés

Stratégiaalkotás

- Balázs Mór-terv
- stratégiai tervezés, koncepciók, tanulmányok [2013-2014, felülvizsgálat 2019-2020]

társadalmasítás,
jóváhagyás

Projektmegvalósítás

- közbeszerzés
- területszerzés
- előkészítés, tervezés
- engedélyezés, kivitelezés [2015-2019]

Projekt szint

változáskezelés

Programozás

- BMT intézkedések súlyozása
- projektek kategorizálása
- projektek stratégiához történő illeszkedésvizsgálata
- rangsorolt projektlista elkészítése [2015-2016]

illeszkedés

megvalósulás

programalkotás

A mobilitás-tervezés folyamata

Új stratégiai gondolkodás

- a közgyűlés által delegált feladat: a 2009-es BKRFT felülvizsgálata
- stratégiai környezeti vizsgálat készítése

A tervezési szempontok:

- átfogó, stratégiai fókuszú mobilitási terv
- EU mobilitás tervezési módszertan alkalmazásával
- új szemléletű, jól strukturált terv, közérthető, jól forgatható
- új minőséget jelent a főváros közlekedés-tervezési gyakorlatában

A mobilitás tervezés folyamata

- Mobilitás tervezési módszertan kidolgozása
 - BMT: Balázs Mór-terv / Budapest Mobility Plan – célrendszer (1. kötet)
 - Társadalmi egyeztetés
 - EU / JASPERS egyeztetés
 - Indikátor és Monitoring rendszer kidolgozása
 - Projektlista
-
- Projektértékelési módszertan
 - Projektértékelés (2. kötet)
 - Végleges SUMP

itt tartunk

GUIDELINES

DEVELOPING AND IMPLEMENTING A
SUSTAINABLE URBAN MOBILITY PLAN

Funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

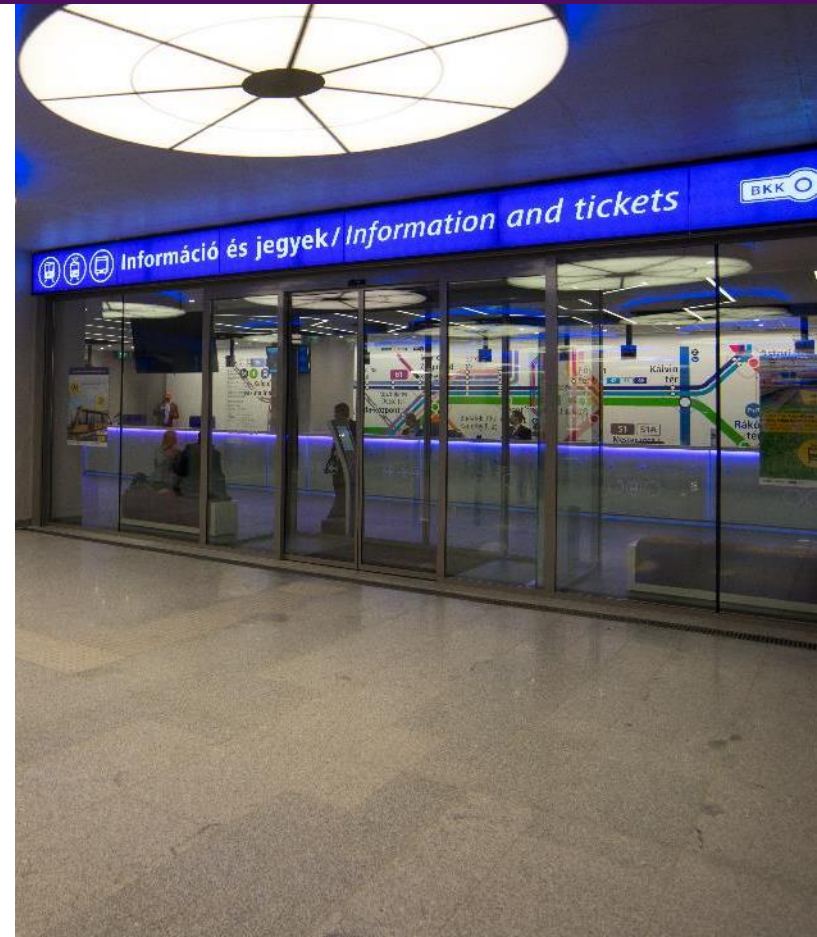
(1) Integráció

- területi (város és előváros)
- szakpolitikai (városfejlesztés, közlekedésfejlesztés, turisztika és egyéb szakpolitikák integrációja)
- közlekedés-ágazati (közlekedési módok integrációja)

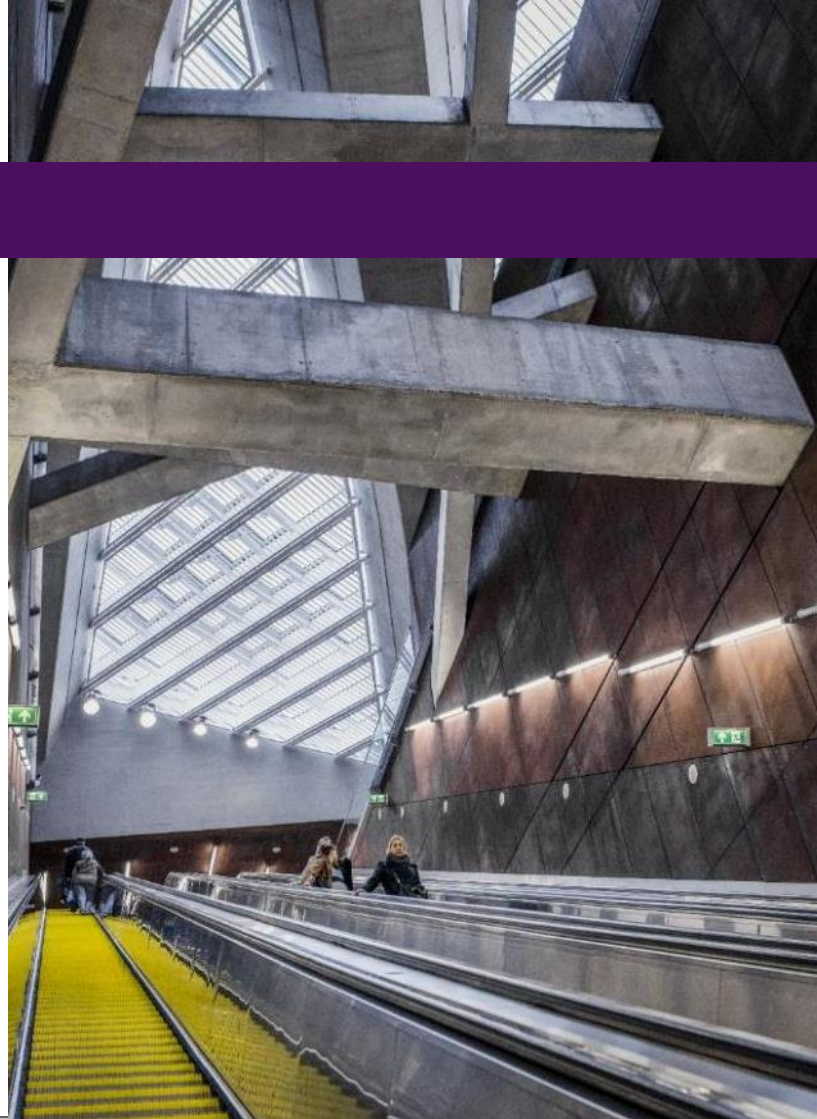
(2) Társadalmi részvétel

- a pozitív hatásokhoz kell a társadalom támogatása
- társadalmi egyeztetés + kommunikációs terv
- szakmai és társadalmi egyeztetések a készítés során
- az egyeztetési anyag nyilvános társadalmi vitája

(3) Értékelés / 1.

- a fő célokhoz kapcsolódóan indikátorokat határozunk meg
- az intézkedésekhez kapcsolódó indikátor rendszer kialakítása folyamatban van a monitoring és értékelési rendszer kidolgozásával együtt
- az értékelés első lépése, a terv ex-ante (a megvalósítást megelőző, független) értékelése már megtörtént.

(3) Értékelés / 2.

Cél:

Új értékelési és monitoring terv készítése a projektek teljesülésének ellenőrzéséhez és a stratégiai célokkal való összhang vizsgálatához.

Korábbi módszertan:

- projekt teljesült /
nem teljesült

Új módszertan:

- projekt teljesült / nem teljesült
- visszacsatolás a programhoz (indikátorok)
- visszacsatolás a stratégiai célokhoz (az eredmény összhangban van-e a stratégiai célokkal, van-e szükség a célok módosításra)

Új minőség a mobilitástervezésben

(4) Programozás

Cél:

Egy reálisan végrehajtható, rangsorolt projektlista összeállítása,

- a rendelkezésre álló források és
- a szakma- és várospolitikai szempontok alapján.

Feladatok:

- Projektek meghatározása, az intézkedésekhez való illeszkedés vizsgálata
- Projektek kategorizálása előkészítettség szerint
- Értékelési módszertan meghatározása
hasznosság és megvalósíthatóság szerint

Forrás: www.pdfcoffee.com

Projektlista:

- szakmai javaslat → tulajdonosi döntés
- SUMP véglegesítése
- IKOP jóváhagyás (hazai, uniós)

A Balázs Mór-terv Célrendszer és Intézkedések

Új stratégiai gondolkodás – Balázs Mór-terv

Új eszköz: **Balázs Mór-terv** – Budapest
Mobilitási Terve

A terv átfogó célja Budapest Főváros elfogadott jövőképéből adódik, megfogalmazva, hogy a Budapest 2030 Városfejlesztési koncepcióban kitűzött célokat kell a közlekedés eszközeivel támogatni.

"A fővárosi közlekedési rendszer javítsa Budapest és várostérsége versenyképességét, és járuljon hozzá a fenntartható, élhető, vonzó és egészséges városi környezet kialakításához."

BUDAPEST 2030

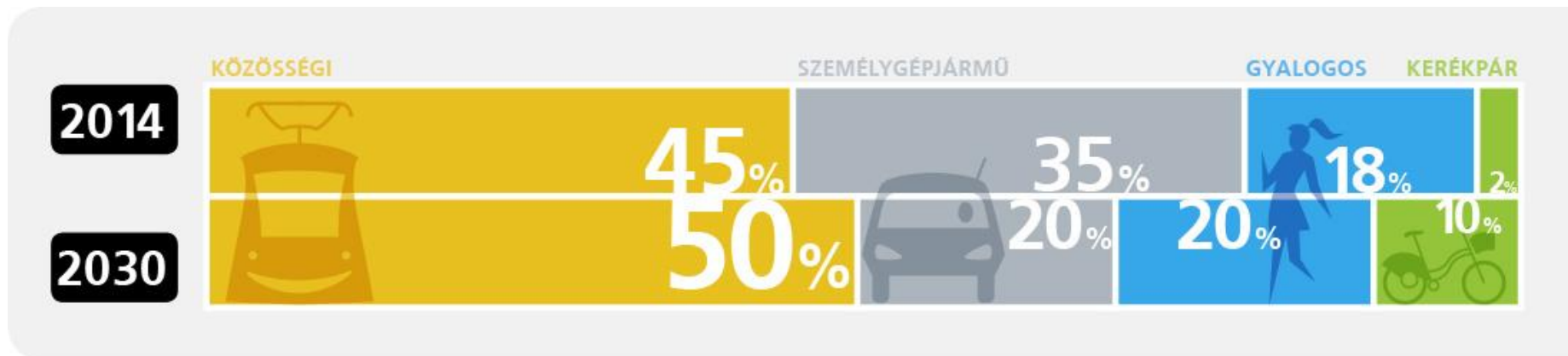
HOSSZÚ TÁVÚ VÁROSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

Étv. 9.5 (6) bekezdés szerinti eljárásra
(Étv. 2012. december 31-ig hatályos szabályai szerint)

2013. FEBRUÁR

BUDA PEST

A BMT modal split célja

Új stratégiai gondolkodás – Balázs Mór-terv

A Balázs Mór-terv kulcsfogalma az **integráció**.

Kapcsolatteremtés **három céletterületen**:

- a **városfejlesztési és közlekedésfejlesztési** szemlélet között,
- a különböző **közlekedési módok** fejlesztési és működtetési eszköztára között,
- a **helyi, regionális és a nagytérségi szintű rendszerek** között.

Budapest közlekedésfejlesztésének stratégiai céljai 2014-től:

- I. ÉLHETŐ VÁROSI KÖRNYEZET**
- II. BIZTONSÁGOS, KISZÁMÍTHATÓ ÉS DINAMIKUS KÖZLEKEDÉS**
- III. KOOPERATÍV TÉRSÉGI KAPCSOLATOK**

1

TÖBB KAPCSOLAT

Biztonságos, minőségi, integrált közlekedési infrastruktúra

2

VONZÓ JÁRMŰVEK

Kényelmes, környezetbarát jármű és eszközállomány

3

JOBB SZOLGÁLTATÁSOK

Hatékony, megbízható közlekedésszervezés

4

HATÉKONY INTÉZMÉNYRENDSZER

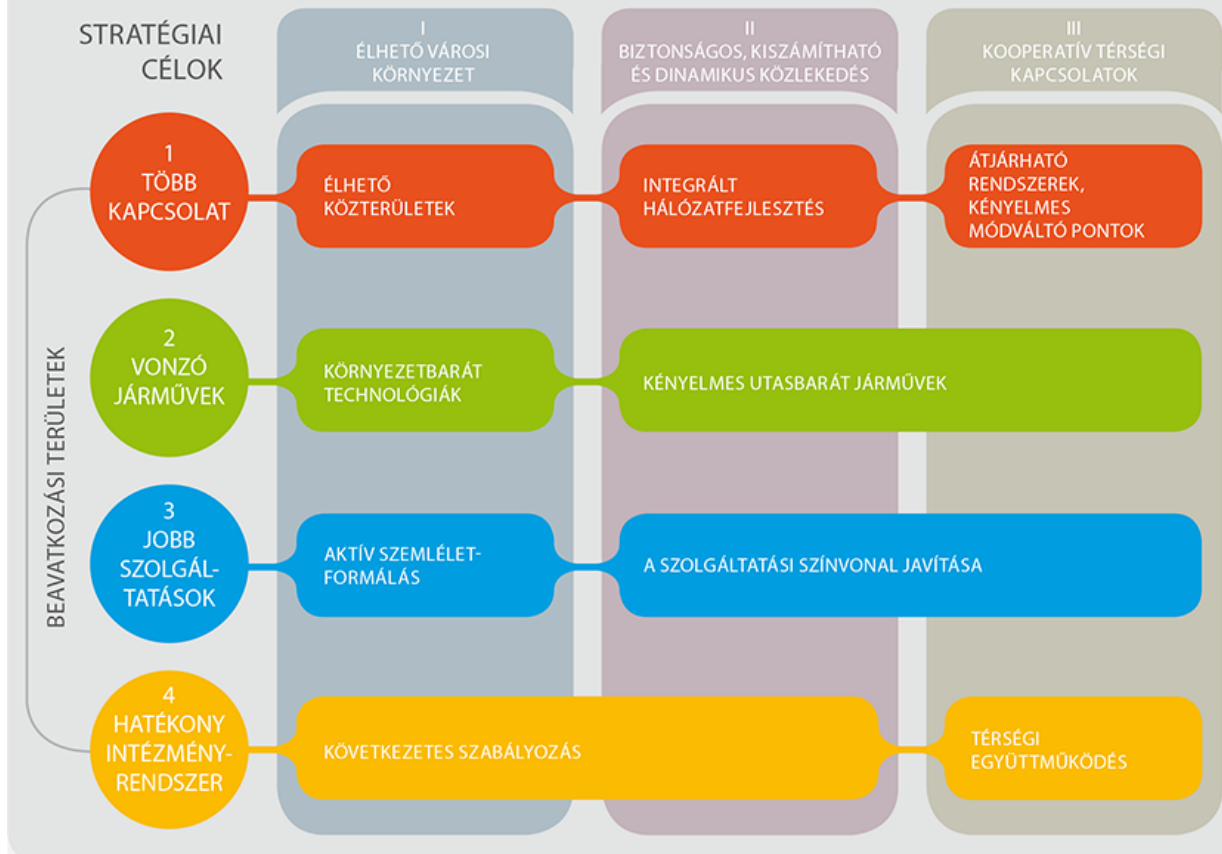
Következetes szabályozás, térségi együttműködéssel

JÖVŐKÉP

BUDAPEST ÉLHETŐ ÉS VONZÓ EGYEDI KARAKTERŰ FŐVÁROS,
AZ ORSZÁG ÉS A VÁROSTÉRSÉG INNOVATÍV GAZDASÁGI ÉS KULTURÁLIS
KÖZPONTJAKÉNT AZ EURÓPAI VÁROSHÁLÓZAT MEGBECSÜLT TAGJA

ÁTFOGÓ CÉL

A fővárosi közlekedési rendszer javítsa Budapest és várostérsége versenyképességét,
és járuljon hozzá a fenntartható, élhető, vonzó és egészséges városi környezet kialakításához.

Több kapcsolat - Infrastrukturális intézkedések

Operatív célok

Beavatkozási területek szerint

1 TÖBB KAPCSOLAT

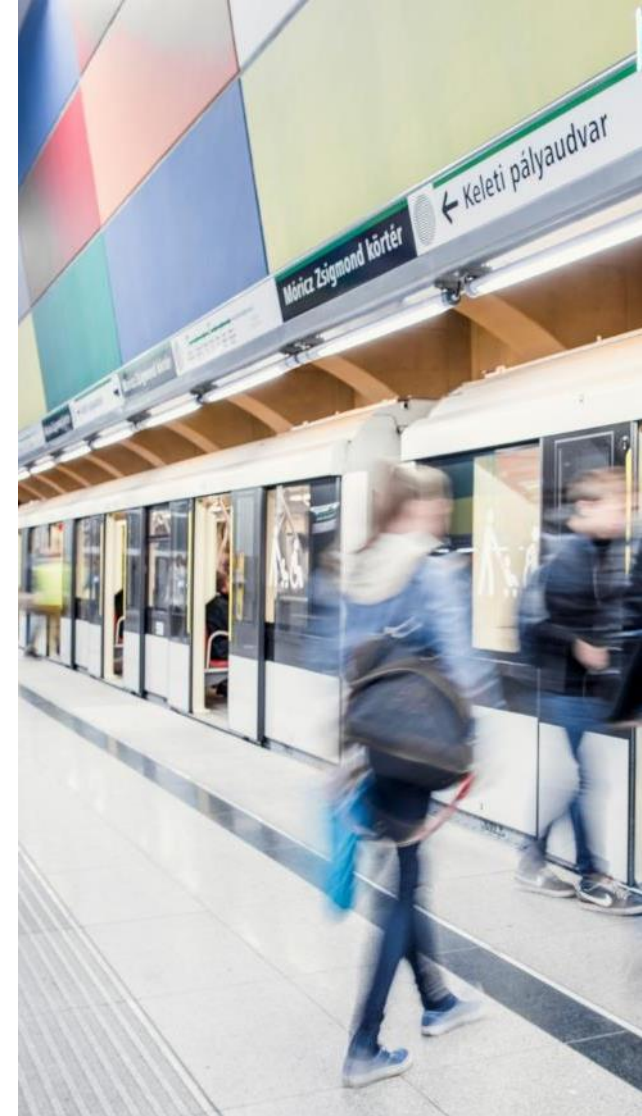
1.1. Integrált hálózatfejlesztés

Intelligens városszerkezeti kapcsolatokkal, forgalmi aránytalanságokat csökkentő hálózatfejlesztéssel

1.2. Élhető közterületek

A közlekedési hálózatok megbízható és biztonságos működtetésével, korszerűsítésével, közterületek újrafelosztásával

1.3. Átjárható rendszerek, kényelmes módváltó pontok

Vonzó Járművek

Operatív célok

Beavatkozási területek szerint

2 VONZÓ JÁRMŰVEK

2.1. Kényelmes, utasbarát járművek

A járműpark energiatakarékossági, akadálymentesítési szempontok szerinti megújításával, megbízható karbantartással

2.2. Környezetbarát technológiák

A klímapolitikát segítő járműtechnológiai megoldások elterjedésének ösztönzésével

Jobb szolgáltatások – Utastájékoztató és fejlődő ügyfélkapcsolatok

Operatív célok

Beavatkozási területek szerint

3 JOBB SZOLGÁLTATÁSOK

3.1. A szolgáltatási színvonal javítása
Normatív finanszírozással, egységes utastájékoztatással, összehangolt menetrendekkel, bővülő intelligens szolgáltatásokkal

3.2. Aktív szemléletformálás
A tudatos módválasztás segítése naprakész információszolgáltatással, ügyfélközpontú kommunikációval

Hatékony intézményrendszer

Operatív célok

Beavatkozási területek szerint

4

HATÉKONY INTÉZMÉNYRENDSZER

4.1. Következetes szabályozás

A közlekedési célokat támogató intézmény,- és szabályrendszer kialakításával

4.2. Térségi együttműködés

A regionális és nagytérségi rendszerek integrációjának segítségével

Elvárt eredmények

Ex post értékelhető

- A terv lehetővé teszi, hogy a korábbiaknál jobb minőségű tervezési folyamat valósuljon meg
- Minden korábbinál nagyobb konzisztenciájú projektek Budapesten
- Az európai források megszerzésére irányuló tárgyalások során fontos érvet jelent, hogy kiemelkedően jó minőségű tervezési keretrendszer adja a fővárosi projektek hátterét

A Balázs Mór-terv társadalmi egyeztetése

Partnerség

Intézményi együttműködések

A Balázs Mór-terv társadalmi egyeztetése

- 271 írásos vélemény
- összesen 1300 észrevétel
- intézményi és magán véleményezők egyaránt
- szakérőii munkacsoport a vélemények feldolgozására
- az eredmények alapján javaslatcsomag a végleges tervszövegre

The screenshot displays the website for the 'Balázs Mór-terv' (Balázs Mór Plan) social consultation. The page features a navigation menu with the following items: TERVANYAG, TÁRSADALMI EGYEZTETÉS, HÍRFOLYAM, SEGÉDANYAGOK, and KAPCSOLÓDÓ OLDALAK. The main content area includes the text 'BALÁZS MÓR-TERV Társadalmi egyeztetési változat' and a logo for 'BUDAPEST KÖZLEKEDÉSI KÖZPONT BKK'. A large illustration at the bottom depicts various urban transportation modes and activities, such as a truck, car, tram, bus, and people walking, cycling, and using a wheelchair, set against a cityscape background.

A vélemények bemutatása

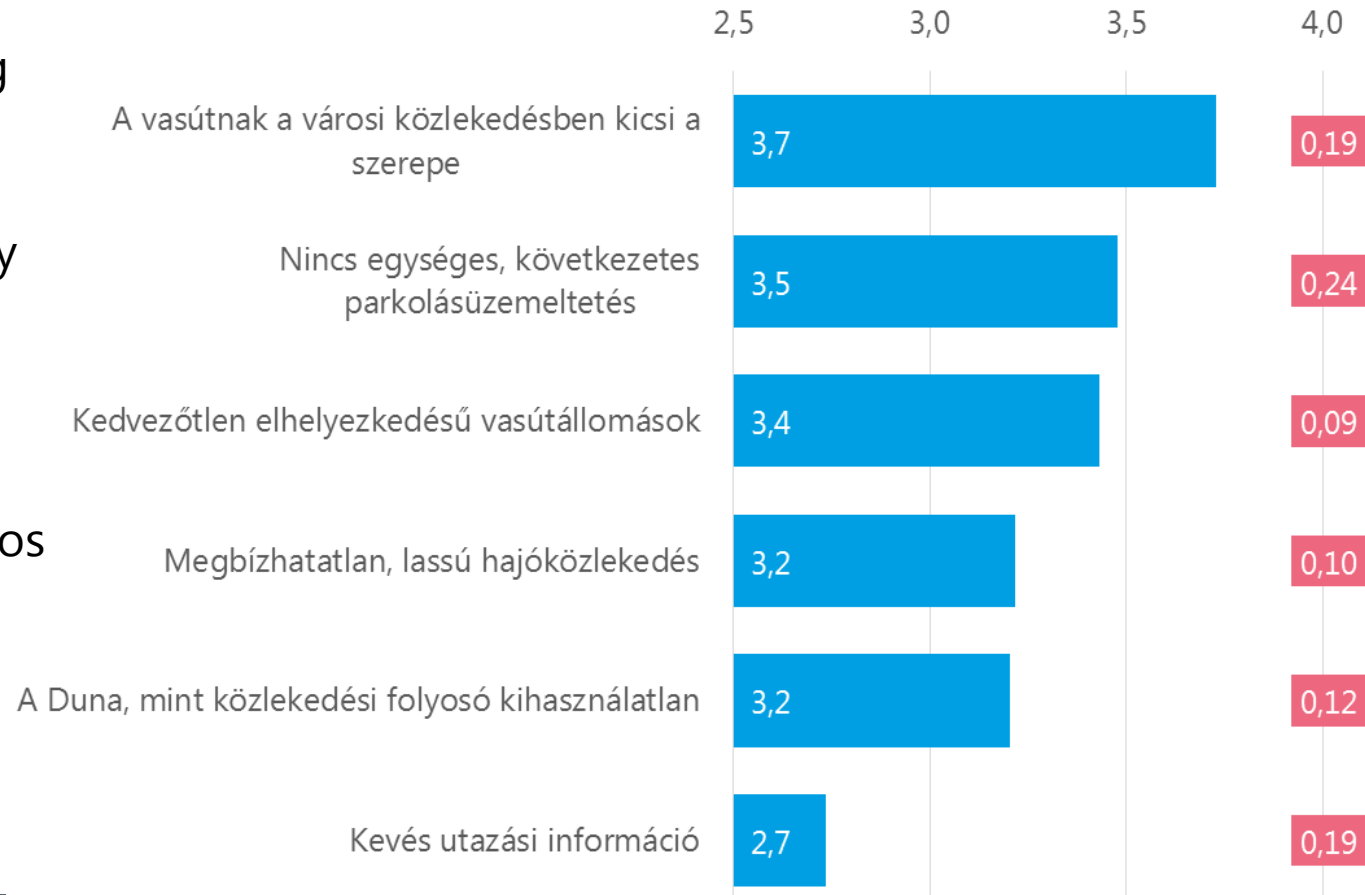
- A vélemények túlnyomó többsége érdemi
- Dominálnak a pozitív és konstruktív, kiegészítő vélemények
- Tapasztalat 1: lényeges a sztenderdizált feldolgozási rendszer
- Tapasztalat 2: rendkívül erőforrás igényes feladatról van szó

Véleményező	Pozitív, támogató	Konstruktív, kiegészítő	Negatív	Összesen
Lakosság / névtelen	48	530	59	637
Civil / szakmai szervezet, partnerség	48	190	71	309
Hatóság / rendőrség	17	41	0	58
Minisztérium, önkormányzat	47	63	11	121
Közlekedési szolgáltatók	8	106	42	156
Összesen	168	930	183	1281

Vélemények 1 – problématerkép

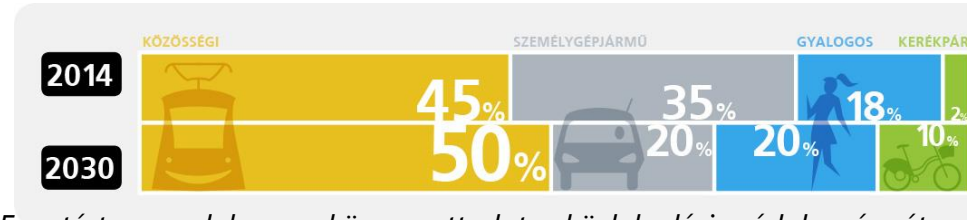
Szabályozási problémák

- 3,3 pontos átlag
- a vasút városi közlekedésben betöltött csekély szerepe és az egységes parkolás-üzemeltetés hiánya volt fontos
- a közlekedéssel kapcsolatos információk szintje kevésbé lényeges

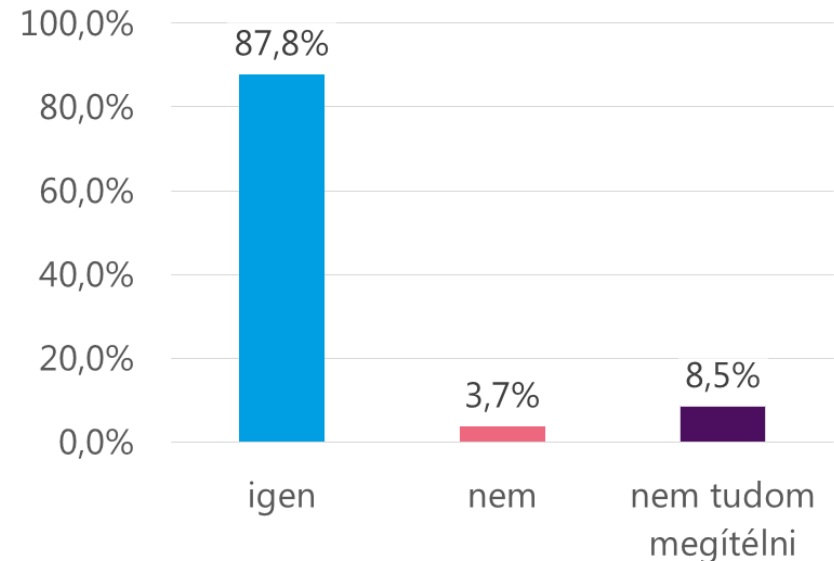

Vélemények 2 – célrendszer A BMT modal split célja

- a BMT legfontosabb normatív célkitűzése
- a közlekedéstudatos közlekedési módok arányának 60%-ról 80%-ra növelése
- a túlnyomó többség, 87,8% támogatja

Egyetért-e azzal, hogy a környezettudatos közlekedési módok arányát számottevően növeljük 2030-ra?, N=565

A Balázs Mór-tervvel kapcsolatos hátralévő feladatok

Együttműködési lehetőségek

A BKK kiemelten fontosnak tartja az elővárosi szolgáltatókkal, a MÁV-START Zrt.-vel és a VOLÁNBUSZ Zrt.-vel az **együttműködés fejlesztését**. A korábbi NFM munkacsoportot a BKK vezetésével újra szeretnénk indítani. Az együttműködés lehetséges területei:

- **Szolgáltatások összehangolása** (csatlakozások, párhuzamosságok összehangolása)
- **Utastájékoztató fejlesztése** (online adatcserével: megállóhelyi, fedélzeti, internetes)
- **Egységes menetdíjrendszer megvalósítása**
- **Értékesítés, ügyfélszolgálatok közös fejlesztése**

IKOP - Közlekedésfejlesztés 2014-2020

- 2007-2013 között mintegy 3 milliárd Ft KözOP forrást költhetett a Főváros közlekedési projektek előkészítésére (megval. tanulmányok és tanulmánytervek, egyes projekteknel engedélyes tervek is)
- Ezen felül a főváros jelentős összegű saját forrást biztosított a leendő IKOP projektek teljeskörű tervezésére
- Az előkészített projektek a 2014-2020-as időszakban megvalósíthatóak
- A projektek a BMT-vel összhangban vannak
- Az IKOP városi-elővárosi kötőtpályás fejlesztéseire 211 milliárd Ft fog rendelkezésre állni Budapesten és Pest megyében
- A 2014-2020-as támogatási keretbe az áthúzódó tételeket (járműprojekt 2016-os része) figyelembe kell venni
- A CEF szerepét a városi-elővárosi közlekedés finanszírozásában tisztázni kell

A mobilitás-tervezési folyamat ütemezése

Köszönöm a figyelmet!